

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים קד.

א נמי פ"ט מהל' סת
ה' ית טו"ש א"ח ס'
תל' ספי' א':
ב ב מ"י פ"ט מהל'
שט' הל' ג טור א"ח
ס' לט':

רבינו הנאה

ואקשינן והא טר ארבעה
הוא דאמר ולינהו לא
תלת ולא שבע, ואמר
לזו תלת קאמנא אבל
בין יום השביעי לששת
ימי הפעשה מעין חתימה
היא, דאמר שמואל כל
הברכות צריך לומר מעין
חתימתן סמוך לחתימתן.
וקי"ל כותיה פומבדיתאי
אמרי מעין פתיחתן סמוך
לחתימתן, איכא בינייהו
יוב טוב שחל להיות אחר
שבת דחתימתן בין קדש
לקדש, מאן דאמר מעין
חתימתן סמוך לחתימתן,
צריך לומר בין קדושת
שבת לקדושת יום טוב
הבדלה, מאן דאמר מעין
פתיחתן סמוך לחתימתן
לא צריך, אמר רבי יוחנן,
בין של קדושים אומרינן
הבדלה אחת, ומאי אינון
ר' מנחם בר סימאי,
של קדושים, דלא אסתכל
מימי בצורתא דהוא,
נתיי העם לומר שלש
הבדלות, הנניח אומרה
אחת, ולית הלכתא כותיה.
המבדיל צריך שיאמר מעין
הבדלות שבתורה.

והאמר לא תלת אמר ולא שבע אמר.^א ומסתמא או ג' או ז' מינקין
כנגד שום דבר שלא לפחות או להוסיף כדלמך בהתחלת
(מנחות דף טז.) לא יפחות מו' כנגד ז' רקיעים והמוסיף לא יוסיף על י"ג
כנגד ז' רקיעים וששה ארורים: **מאי** בנייהו. לרוב הברכות
הפסיקה והחתימה מעין אחד:
בעי למימר בין קדושת שבת
לקדושת יום טוב הבדלת.

שאל ר' אפרים את ר"ת למה
הגו העולם להוסיף ולומר זאת
יום השביעי מששת ימי המעשה
קדשת הבדלת וקדשת את עמך
ישראל בקדושתך? דלן זה לא מעין
פתיחה ולא מעין חתימה והשיב לו
ר"ת משום חזנת היום הארצו
כדי לומר פעם אחת מעין ז'
הבדלות. בין קדש לחול אחד.
בין אור לחשך ז'. בין ישראל
לעמים ז'. בין יום השביעי לקדשת
ימי המעשה ז'. בין קדושת שבת
לקדושת י"ט הבדלת. פירוש שצ"ע
שני מידי דלכול נפש. זאת יום
השביעי מששת ימי המעשה קדשת
היינו חולו של מועד דשרי דבר
האבוד ושבתה אסור. זה חלוק
שבת מ"ט והיא הבדלה אחת הרי
ה'. הבדלת וקדשת את עמך ישראל
קדושתך שמי הבדלות בין הכהנים
ליום וישראלים ז' והו מעין חתימה
דבין קדש לקדש:

מיתבי אומרים הבדלות ב'.
הוא מזי לאתוי מרבי
יהודה הנשיא דלעילי אלל דניחא
ליה למיפק מצדיתא:
דלא מסתכל בצורתא דהוא.
ארצי מנחם קאי^א דלאמר
צמועד קטן צפרק בתרא (דף סה):
כי קא ניחא נפשיה דר' מנחם בר
רבי סימאי אשמתו כל ילמניא
והו למיחלליא פירוש חלקים בלא
זורה^א ותולה קדושתו בלאו שגס
אזיו היה קדוש^ב: **בין** יום
השביעי לששת ימי המעשה מעין
חתימה היא. ה"ג הו מזי למיפק
הא לא תמינא והא דלא קמני לה
לכסוף פירש רש"ס דשנאה אחר
ג' הבדלות דכשאינו אומר רק
ג' הבדלות היא סמוך לחתימה
ואם תאמר לר' יוסי צרבי יהודה
ולרז דחתמי מקדש ישראל היכי
היא מעין חתימה אלרצה כהנים
וליום וישראלים הו טפי מעין
חתימה וש לומר דבין יום השביעי
מחתימה^א שקדשו הקב"ה מצדיתו
ומן לנו את השבת אלל כהנים
ליום וישראלים לא הזכיר ישראל
אלל להקל שקלים בקדושתן מכהנים
וליום ולא הו מעין חתימה:
ולית

אביי ואיתביא רב יוסף אהא דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן גנניא כל
החורם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימינו ושנתו
ולית

והאמר לא שגס אמרי^א. כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא
הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. דעני למחמס המבדיל בין
קודש לקודש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר
בין קדושה שגס לקדושה יום טוב כו': האמורוס צפורה. כמו
הך דלקמן: סדר הבדלות. היינו
שגס הבדלות ואף על גב דליכא
ממני בין ניוסן השביעי לא קא
חשיב דמעין חתימה: וחוסס
בסדר בראשית. ברוך סודר בראשית.
וכולו הך כתיבי ולהבדיל בין
הקודש ובין החול ובין הטמא ובין
הטהור ויקרא^א ויבדל אלהים בין
האור ובין החשך (בראשית ב) ויבדל
המים (סג): **ובין כהנים ללוים**
כו': מפרש להו לקמן. אבל הבדלה
דשבת לא כתיבי דמעין חתימה
קא חשיב ליה לקמן ולאו ממנינא:
מעין חתימה היא. דקאמר וחוסס
בסדר בראשית והוא ליה בין
יום השביעי לששת ימי המעשה
מעין חתימה וצ"ל להו משגס:
המבדיל

רשב"ם
והאמר לא שגס אמר ולא שבע
אמר. דלרצונה אמר ומה ראת
אם לתפוש את המועד דייך בג'
ואם לרבות באת היה לך לומר כל
שגס: איכא. תלמית: מעין חתימה.
ולאו ממנינא הוא: חתימה. סוף
הברכה חותם צבור: פסיחון.
התחלת: ומאי צינייהו. דהא
צרכת הבדלה מעין פתיחתן ומעין
חתימתן איכא וכן רוב ברכות:
יום טוב שחל להיות אחר השבת.
דעני למחמס בין קודש לקודש:
הכי גרסי' מאן דאמר מעין חתימתן
סמוך לחתימתן צעי למימר בין
קדושה שגס לקדושה יום טוב
הבדלת. והכי עדיין לאפוקי נפשינן
מפלוגתא: אבל לא צמולאי יום
טוב לשבת. דאפרכוס יוצא והמלך
נכנס אין דרך ללוות האפרכוס
שהכל נמשכין אחר המלך: הרגיל.
שקבי ביה: אומר אחס. קשיא
לר' אלעזר דלמך לא יפחות משלש:
הכי גרסינן ספאי היא דאמר רבי
יוחנן בן של קדושים כו'. והיינו
מנאי בן של קדושים שהוא תנא:
והגו העם. תנאים שהיו צימיו
נחלקו עליו ועושין העם על פיהן
הרי תנא אחר: ר' מנחם בר רבי
סימאי. ואמרינן במסכת ע"ג
פרק ר' שמעאל (דף ג.) אמאי קרי ליה
בן של קדושים משום דלא אסתכל
צורתא דהוא: ולית הלכתא כווסיה.
גמרא קאמר ליה: האמורוס צפורה.
בגון הך דלקמן: סדר הבדלות.
היינו שגס הבדלות אע"ג דליכא
שמונה בין יום השביעי לששת ימי
המעשה לא חשיב דמעין חתימה היא:
ז' וחוסס בסדר בראשית. ברוך סודר
בראשית בצמולאי שבת התחיל הקב"ה

לקדר מעשה בראשית. וכולו הך כתיבי ולהבדיל בין
המים וגומרי' ואבדיל אחסס מן העמים (ויקרא ט). אבל הבדלה דשבת לא
לכסוף משום דלגבי שגס קמני לה דיכי לא עביד אלל שגס הבדלות קאמר לה סמוך לחתימה: בין יום לחתמה:
בין כהנים ולוים וישראלים גרסינן. ולקמן מפרש ליה: מקדש ישראל. מכל עולמו שי"ר לא קדש אלל ישראל ולפי פירוש זה שייכא חתימה
זו צמולאי שבת: מעין חתימה היא. דקאמרת וחוסס בסדר בראשית והוא ליה בין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה וצ"ל להו
משגס: רב אמר מקדש ישראל כר' יוסי צר' יהודה: ושמואל אמר המבדיל בין קדש לחול. שמואל לא ספירא ליה ככל הך תנאי
דלעיל אלל כרבנן ספירא ליה דתנן בסוף פרק קמא דחולין (דף טו.) גבי יום טוב שחל להיות צמולאי שבת כילד מבדילין בין קדש לחול
כו' ואמרינן בגמרא היכא איכא אמר לה להך ברכה בין קדש לקדש אמר רב יהודה בחתימתה רב שישא צביה דרב אדי אמר בפתיחתה
ולית

א) נוספתה דברכות פ"ה
ה"ב, ט) ע"ז דף ג'
א) ולפי הרשנים לא היה
הטורף אף אמאי וכו' עד
זחלתי ד' צ"ל אחר ד"ה
בין כהנים, ט) ויקרא י'
ז) בראשית א', א) ויקרא י'
ח) ויקרא ט"ז, ט) ויקרא
ט) ויקרא ט"ז, ט) ויקרא
מוספות ע"ז ג' ד"ה ה"ג,

תורה אור השלם
א. בעת הוא הבדיל?
ת שבת הפלי לשאת?
את ארון ברת? ללמד
לפני? לשרתו ולקדש
במשו עד יהוה?
דברים י ה
2. בני עמך אהרן
ומשה ויבדל אהרן
להקדישו קדש קדשים
הוא ובניו עד עולם?
להקדיר לפני? לשרתו
ולקדש בשמו עד עולם?
דברי הימים א כב ג'

גהות הב"ח

א) נ"י אמרי מעין
פתיחתו סמוך לחתימתו
כל"ל וכן ככל טעמו:
ב) רש"י ד"ה ומה מע
ג) שגס אמר כו' אדבע
איכא הק"ד ויתת סוף
תמק:

מוסף תוספות

א. וא"ת מאי קשיאי הא
לא אמרינן אלא וזה
יפחות משלש הא יותר
משלש ועד ז' ומה מע
וי"ל וגו' מוס' ר"פ
ב. אחר בין קדושת שבת
לקדושת יום טוב הבדלת.
מוס' הא"ש, ג. ולא על
אביו ואמו. מוס' ע"ז ג.
ד. משום דלא אסתכל
בצורתא דהוא. שם.
ה. ונדשינן. שבת
בקדושת ישראל. מוס'
הא"ש.

